

РЕШЕНИЕ

№ 81

гр. гр. Д., 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – Д. в публично заседание на двадесет и осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

***: Галатея Ханджиева Милева
Членове: Галина Д. Жечева
Станимир Т. Ангелов

при участието на секретаря Павлина Ж. Пенева
в присъствието на прокурора Р. Д. Ж.
като разгледа докладваното от Галина Д. Жечева Въззивно гражданско дело
№ 20243200500048 по описа за 2024 година

за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по реда на глава XX, чл. 258 и сл. от ГПК. Подадена е въззивна жалба вх. №10213/09.06.2023 г. по описа на ДРС, допълнена с жалба вх. №10627/15.06.2023 г. по описа на ДРС, от Прокуратурата на Република България срещу решение №396/18.05.2023 г. по гр. д. №3249/2022 г. на Д. кия районен съд /изменено в частта за разноските с определение №2825/24.11.2023 г. по цитираното дело на ДРС/, с което въззивникът е осъден да заплати на Ю. Б. С. с ЕГН ***** от град Д., *** сумата от 25 000 лева /двадесет и пет хиляди лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищцата в резултат на повдигането на обвинение за престъпления по досъдебно производство №56 по описа на ОД на МВР-Д. за 2013 година, както и образуваното въз основа на тези материали НОХД №65 по описа на Д. ки окръжен съд за 2017 година, частно наказателно дело №383/2016 г. на ОС-Д., в. н. о. х. д. №114/2021 г. по описа на АС-Варна, за които впоследствие е била оправдана с решение №50/21.07.2022 г. по НД №85/2022 г. на ВКС, респ. въззивникът е осъден да заплати на С. сторени по делото разноски в размер на 2 650 лв. Според въззивника обжалваното

решение е неправилно като несъобразено със събраните доказателства за причинени на ищцата по делото неимуществени вреди. Не били събрани категорични доказателства за наличие на пряка и непосредствена връзка между повдигнатото обвинение и сочените вреди. Разпитаните свидетели били заинтересовани от изхода по спора, тъй като са дъщеря и близка приятелка на ищцата С. Размерът на присъденото обезщетение бил твърде завишен и не отговарял на обществения критерий за справедливост. Не били съобразени икономическите условия и стандартът на живот в страната, като в тази връзка са визирани статистически данни за брутният общ доход средно на лице към 2016 и 2022 г. Не била съобразена и съдебната практика по сходни казуси. Настоява се за отмяна на първоинстанционното решение и за отхвърляне на иска или намаляване на присъденото обезщетение.

Писмен отговор на жалбата не е подаден от въззиваемата Ю. Б. С.. В хода на въззивното производство същата изразява становище за неоснователност на жалбата и настоява за потвърждаване на атакуваното първоинстанционно решение.

Като постави на разглеждане въззивната жалба, Д. кият окръжен съд установи следното:

Жалбата и допълнението към нея са депозирани в рамките на преклузивния срок по чл. 259 ал. 1 от ГПК /въззивникът е получил препис от първоинстанционното решение на 31.05.2023 г., а жалбата е подадена по пощата на 07.06.2023 г., респ. допълнението към нея по пощата на 12.06.2023 г., при изтекъл за страната срок за въззивно обжалване на 14.06.2023 г./ Жалбата е процесуално допустима предвид горното и подаването ѝ от активно легитимирано лице /страна в производството по делото/ с правен интерес от атакуване на неизгодното за него първоинстанционно решение. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно като постановено от законен състав на районния съд в рамките на правомощията му, в изискуемата форма, мотивирано и разбираемо. Същото е допустимо като постановено по предявения допустим осъдителен иск. По същество е правилно и следва да бъде потвърдено, като съображенията за горния извод са следните:

Гр. д. № 3249/2022 г. на ДРС е образувано по повод искова молба с вх. № 19419/08.11.2022 г., с която е предявен иск на основание чл. 2 ал. 1 т. 3

предл.1 от ЗОДОВ от Ю. Б. С. с ЕГН ***** от гр.Д.,*** срещу Прокуратурата на Република България за осъждане на ответника да заплати на ищцата сума в размер на 25 000 лв,представляваща обезщетение за неимуществени вреди в резултат на неоснователно повдигнато спрямо ищцата обвинение по ДП №56/2013 г. по описа на ОД на МВР-гр.Д. за извършено престъпление по чл.*** от НК вр. с *** от НК,по което същата е оправдана с влязъл в сила съдебен акт по НОХД №65/2017 г. по описа на Д.кия окръжен съд вследствие постановеното решение №50/21.07.2022 г. по НД №85/2022 г. по описа на ВКС на РБ,ведно със законната лихва върху горната сума,считано от 21.07.2022 г. /датата на постановяване на решението на ВКС/,до окончателното ѝ изплащане.

Първоинстанционният съд с обжалваното решение по гр.д.№3249/2022 г. е уважил изцяло предявения иск за присъждане на обезщетение.Същият е пропуснал да се произнесе по акцесорното искане на ищцата С. за присъждане на законната лихва върху обезщетението,считано от 21.07.2022 г.,до окончателното му изплащане.Този пропуск на съда е следвало да бъде отстранен по реда на чл.250 от ГПК при подаване от заинтересованата ищца или от ответника молба за допълване на акта с произнасяне по горното акцесорно искане в рамките на срока по чл.250 ал.1 от ГПК /едномесечен от връчване на първоинстанционното решение/.Такава молба обаче не е депозирана в законоустановения срок от никоя от страните и висящността на спора по искането за законна лихва е преустановена,т.е. това искане не е предмет и на въззивното производство.

В исковата молба се излагат твърдения,че на 14.12.2013 г. окръжният прокурор на Д. разпоредил започване разследване срещу С. за извършено престъпление по *** във вр. с чл.*** от НК,като било образувано ДП №56/2013 г. по описа на ОД на МВР-Д..С постановление от 09.09.2016 г. С. била привлечена като обвиняема за горното престъпление.След предявяване на постановлението била разпитана в качеството на обвиняема.Непосредствено след привличането ѝ като обвиняема на основание чл.69 ал.1 и сл. от НПК Д.ка окръжна прокуратура внесла предложение до Д.ки окръжен съд за отстраняване на ищцата от длъжността „***-гр.Д.“.Въз основа на внесеното предложение в ДОС било образувано ч.н.д.№383/2016 г.В насроченото на 15.09.2016 г. съдебно заседание ищцата взела лично участие и представила със защитата си протокол от заседание на ***,от

съдържанието на който било видно, че към датата на провеждане на съдебното заседание С. подала оставка като *** на ***, както и че оставката е приета. Съдът не съобразил подадената оставка и липсата на достъп на ищцата до *** и постановил определение №250/15.09.2016 г., по силата на което ищцата била отстранена от длъжност като *** на ***. По жалба срещу това определение в Апелативен съд-Варна било образувано в.ч.н.д. №394/2016 г. В насроченото по делото съдебно заседание на 27.09.2016 г. С. взела лично участие. С определение №312/27.09.2016 г. АС-Варна потвърдил определението на ДОС. Същия ден излязла информация в електронна медия за отстраняването на С. от длъжност и причината за това. На следващия ден отново в електронна медия била разпространена информация за предмета на разследване. На 11.10.2016 г. ищцата била привлечена отново като обвиняема за същото престъпление, след което бил проведен и разпит в това й качество и й били предявени материалите по делото. На 14.03.2017 г. Д.ка окръжна прокуратура внесла обвинителен акт в Д.ки окръжен съд, въз основа на който било образувано НОХД №65/2017 г. Следват няколко публикации в пресата и електронни медии, в които се разгласяват материали по разследването. Съдебното производство пред ДОС продължило от март 2017 г. до октомври 2020 година. Били проведени общо 19 съдебни заседания с личното участие на подсъдимата в 17 от тях. През целия период на съдебното производство само едно съдебно заседание било отложено по молба на С. поради заболяване. На 08.10.2020 г. била обявена присъдата, с която С. била призната за невиновна в извършване на престъплението, за което й е повдигнато обвинение. За оправдателната присъда информация не излязла в нито една от медиите. Оправдателната присъда била протестирана от окръжния прокурор на Д. пред Апелативен съд-Варна. Образувано било ВНОХД №114/2021 г. По него били проведени три съдебни заседания с участието на подсъдимата. В последното съдебно заседание била произнесена нова присъда, с която С. била призната за виновна. На 04.10.2021 г. в няколко сайта се появила информация за осъдителната присъда. По жалба на ищцата присъдата на Апелативен съд-Варна била отменена по НД №85/2022 г. на ВКС и ищцата била призната за невиновна. За окончателната оправдателна присъда нито една от медиите не поместила информация. Воденото срещу С. наказателно производство /досъдебно и съдебно/ продължило общо 8 години и 8 месеца. Първите години преди привличането й като обвиняема за воденото

срещу нея разследване знаели колегите от ***, приятели и познати, но след привличането ѝ като обвиняема и след внасяне на делото в съда до окончателното му приключване във ВКС ищцата била обект на многобройни статии. Вследствие на това на същата били причинени неимуществени вреди, изразяващи се в преживени душевни страдания, психически стрес, редуциране на социалните ѝ контакти, негативни последици за здравето ѝ. Унизителното отношение към ищцата продължило през целия период на разследване и водене на съдебното следствие. Някои от колегите на С. ѝ обърнали гръб, ограничили или прекъснали контактите с нея. Допълнителен психически товар било и обстоятелството, че за такова тежко умишлено престъпление се предвижда наказание лишаване от свобода от 3 до 10 години, глоба от 3 до 5 хиляди лева и лишаване от права по чл. 37 ал. 1 т. 6 и т. 7 от НК – лишаване от право да се заема определена държавна или общинска длъжност и лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност. Наказателното производство фактически лишило ищцата от доходи. След подаване на оставката от септември 2016 г. до 15.05.2017 г. С. останала без работа в есенните и зимни месеци, когато битовите разходи били най-големи. По това време се грижела и за възрастната си майка, което предполагало и по-големи разходи.

В срока по чл. 131 ал. 1 от ГПК ответникът Прокуратурата на РБ оспорва иска по основание и размер. Намира за недоказано настъпването на сочените от ищцата неимуществени вреди, като сочи, че не се установява воденото наказателно производство да е причина за преживени душевни страдания, психически стрес, загуба на социални контакти, нарушени лична емоционална сфера и здравословно състояние. Оспорва размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди като значително завишен и несъответен на вредите.

Ищцата Ю. Б. С. носи тежестта да докаже настъпването за нея на сочените по вид и характер неимуществени вреди; пряка причинно-следствената връзка между тях и поведение на ответника по привличането ѝ като обвиняема по соченото ДП, между вредите и конкретно поведение на Прокуратурата по воденото досъдебно и съдебно производство, както и да обоснове и докаже размера на претендираното обезщетение в съответствие с тежестта на повдигнатото обвинение, продължителността на наказателното преследване, броя и тежестта на извършените спрямо ищцата процесуални

действия, със справедливостта и икономическата конюнктура в страната. Ищцата носи тежестта да установи конкретните твърдяни факти-за развоя на наказателното производство, за личните си негативни изживявания по време на производството, за последиците върху душевното и здравословното ѝ състояние от обвинението; за твърдяната социална изолация на ищцата вследствие укоризненото отношение на околните; за отражението на обвинението върху отношенията ѝ с колеги и познати, върху трудовата ѝ заетост, за опетняване на доброто ѝ име и уронване на авторитета ѝ в обществото, за поведение на Прокуратурата по разгласяване на производството в медиите.

От приложените към делото досъдебно производство №56/2013 г. по описа на С „ПИП“ при ОД на МВР-Д. и НОХД №65/2017 г. по описа на ДОС се установява следното:

Разследването започва по повод сигнал от Министерство на културата с изх.№ от 21.03.2011 г. относно нередности в ***-гр.Д., постъпил в Областна администрация-гр.Д. и препратен от Областния управител до Районна прокуратура-гр.Д. с вх.№1514/07.06.2011 г. Въз основа на сигнала започва проверка от СИП при ОД на МВР-Д. Проверката приключва с мнение за прекратяване /докладна записка рег.№33833/11.07.2011 г. на ОД на МВР-Д. на листи 250 и сл. от т.І на ДП/. С постановление от 26.07.2011 г. на прокурор при Районна прокуратура-гр.Д. /лист 254 от т.І на ДП/ преписката е изпратена на Окръжна прокуратура-Д. по компетентност, прокурор при която постановява продължаване на проверката. Досъдебното производство срещу Ю. Б. С., заемаща длъжността „***“-гр.Д., започва на 14.12.2013 г. /образувано е с постановление от 14.12.2013 г. на прокурор при ОП-Д. на листи 1-4 от т.27 на ДП/ за това, че през периода от 06.07.2004 г. до 31.12.2011 г. в гр.Д. при условията на продължавано престъпление в качеството си на длъжностно лице не изпълнявала служебните си задължения, описани в чл.45 от Устава на ***, като не контролирала изпълнението на задълженията на търговските дружества-контрагенти по множество договори за съвместна дейност, сключени с „***“-гр.Д. и „***“ ООД-гр.Д. във връзка с отдаване под наем на 350 кв.м застроена площ в сутерена, първия и втория етаж от сградата на *** в гр.Д., *** и на къща със застроена площ от 100 кв.м в гр.Д., ***, които са собственост на Община-гр.Д., и от деянието са настъпили значителни

вредни последици за ***-престъпление по чл.*** вр. с чл.*** от НК.С постановление от 09.09.2016 г. на разследващ полицай в отдел „Разследване“ при ОД на МВР-Д. /лист 19 от т.49 на ДП/ ищцата С. е привлечена като обвиняема,като ѝ е взета мярка за неотклонение „парична гаранция“ в размер на 500 лв.На същата дата Ю. С. е разпитана в качеството на обвиняема.С постановление на разследващ полицай от 11.10.2016 г. /лист 22 от т.49 на ДП/ е осъществено повторно привличане на ищцата в качеството на обвиняема при запазване на вече взетата мярка за неотклонение.На датата 11.10.2016 г. отново е извършен разпит на С..След проведено на 15.09.2016 г. открито съдебно заседание по ЧНД №383/2016 г. на ДОС,в което С. се е явила лично,е постановено по искане на Окръжна прокуратура-Д. протоколно определение №250 за отстраняване на ищцата от длъжността „***“ на ***-гр.Д. до приключване на наказателното производство,потвърдено по ВЧНД №394/2016 г. на Апелативен съд-Варна и влязло в сила на 27.09.2016 г. /протоколи от съдебни заседания на листи 65-74 от т.49 на ДП/.На 21.10.2016 г.,25.10.2016 г.,28.10.2016 г.,01.11.2016 г.,04.11.2016,09.11.2016 г.,22.11.2016 г.,29.11.2016 г.,23.12.2016 г.,10.01.2017 г. и 08.02.2017 г. материалите по разследването са предявени на С. и защитниците ѝ /протоколи на листи 125 и сл. от т.49 на ДП/.С писмено мнение на разследващия полицай от 14.02.2017 г. досъдебното производство е изпратено на прокуратурата за предаване на Ю. Б.С. на съд.С постановление на прокурор при ОП-Д. от 13.03.2017 г. /лист 147 от т.49 на ДП/ досъдебното производство е прекратено частично по отношение размера на отдаваната под наем застроена площ в приземния етаж на ***,който е 117 кв.м,а не 345,15 кв.м според изписаното в обвинението.

Изготвен е от ОП-Д. обвинителен акт срещу ищцата С.,внесен в Д.ки окръжен съд на 14.03.2017 г.,по повод на който е образувано НОХД №65/2017 г. по описа на ДОС.По първоинстанционното наказателно дело са проведени голям брой продължителни и натоварващи физиката и психиката на участниците в тях открити съдебни заседания с личното участие на подсъдимата С..Постановена е от първоинстанционния съд присъда №260001/08.10.2020 г.,с която С. е призната за невиновна и е оправдана.След протест на ОП-Д. е образувано ВНОХД №114/2021 г. на Апелативен съд-Варна,по което с присъда №6/01.10.2021 г. е отменена изцяло присъдата на ДОС и вместо това Ю. Б.С. е призната за виновна за част от вменените ѝ престъпления,като ѝ е наложено наказание в размер на три години лишаване

от свобода, глоба в размер на 3 000 лв и лишаване от право по чл.37 ал.1 т.6 от НК да заема обществена длъжност като *** ** за срок от 5 години. На основание чл.66 ал.1 от НК изпълнението на наказанието лишаване от свобода е отложено с изпитателен срок от 5 години. Същата е оправдана по повдигнатото ѝ обвинение относно размера на вредните последици от имуществен характер над сумата от 485 171,37 лв. С решение №50/21.07.2022 г. по НД №85/2022 г. на ВКС на РБ е отменена присъдата на Апелативен съд-Варна в осъдителната ѝ част, в частта относно налагане на наказание и приложението на чл.66 ал.1 от НК, като подсъдимата Ю. Б.С. е призната за невиновна и изцяло оправдана /присъдата на ВнАС е потвърдена в оправдателната ѝ част/.

Наказателното производство спрямо ищцата Ю. С. в неговата досъдебна и съдебна фаза е продължило през периода от 14.12.2013 г. до 21.07.2022 г., т.е. в рамките на 8 години и 8 месеца. Налице е дълга продължителност на същото, обосноваваща значителна тежест на пораженията върху психиката и ежедневно функциониране на ищцата.

Според разпоредбата на чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано. В случая е налице първата хипотеза, регламентираща отговорност на държавата-повдигане на незаконно обвинение и оправдаване на лицето. Прокуратурата на РБ е пасивно легитимирана да отговаря по предявения иск като процесуален субституент на държавата и орган, упражняващ постоянен надзор и контрол върху досъдебните наказателни производства чрез наблюдаващ прокурор, който в рамките на това си правомощие може да проучва и проверява всички материали по производството и да дава указания по разследването, да участва в самите действия по разследването, да възлага на съответните органи на МВР извършването на отделни действия, да отменя по свой почин или по жалба на заинтересуваните лица постановленията на разследващия орган. Тя носи отговорността за причинените вреди и от съдебната фаза на наказателното

производство, до която се е достигнало поради внесен от прокуратурата обвинителен акт, поддържан в хода на съдебното производство.

С оглед изложеното следва да се приеме, че всички елементи от ФС на чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника са налице.

Събрани са по делото доказателства, удостоверяващи настъпването на неимуществени вреди в правната сфера на ищцата и наличието на пряка причинно-следствена връзка между повдигането на незаконното обвинение и вредите. По делото са разпитани като свидетели Л. С. Д. /дъщеря на ищцата/ и С. А. Н. /без родство, близка позната на ищцата/, които депозират еднопосочни показания, че проведеното срещу Ю. С. наказателно производство се отразило крайно негативно на психиката ѝ и на нормалното ѝ житейско функциониране. Дъщерята на ищцата Л. Д., която е заинтересована от изхода на спора, но е и най-пряк очевидец на състоянието на ищцата, споделя, че още от началото на полицейската проверка започнали притесненията на майка ѝ защо се извършва проверката, какво цели, какъв ще е резултатът от нея. Неизвестността относно развоя на събитията сериозно влошавала психическото състояние на ищцата. Последната имала изграден авторитет в обществото, който бил срина за минути. Била публично линчувана. Интересът от медии към обвинението я сринал напълно - тя не очаквала такова масово отразяване. Особено била стресирана заради размера на имуществените вреди за ***, за които била считана за отговорна. Свидетелката видяла огромната промяна у майка си и съпреживяла всичко с нея. Заради разследването и отзвук от него С. се принудила да напусне града и да започне работа на друго място /по трудов договор №3694/15.05.2017 г. със „***“ ЕООД с място на работа в гр. Варна - на лист 18 от делото на ДРС/. След напускане на *** известно време била без работа, а последното било голям шок за нея, защото полагала грижи за домакинството и за възрастната си майка. Започнала работа едва през май 2017 г. след отстраняването ѝ през септември 2016 г., като новата работа също ѝ създавала притеснения, тъй като била в непозната сфера и свързана с ежедневно пътуване до гр. Варна, което допълнително я натоварвало и физически. Не водела никакъв социален живот - отказвала да излиза дори с дъщеря си, притеснявала се, защото градът е малък, а и медиите доста се постарали да разгласят случая. Случвало се на центъра на града случайни хора и познати /лекари, мед. сестри, адвокати/, на които преподавала в

курсове по немски език в ***,да спират ищцата и да ѝ заявяват,че знаят какво пише за нея в интернет,както и да ѝ отправят обидни епитети.Ищцата се дистанцирала от обществото-нямала желание да комуникира и да посещава приятели и близки по лични поводи.Ищцата била притеснена и от факта,че е обвинена в тежко престъпление,за което се предвижда наказание от 3 до 10 години лишаване от свобода.Притеснението от развоя на наказателното производство довело до необходимостта от вземане на успокоителни /лексотан/ от ищцата,която получавала сърцебиене вследствие на стреса.В същата насока са и показанията на свидетелката С. Н.,която споделя,че ищцата С. била силно притеснена да не влезе в затвора,а това се отразило на здравето ѝ.Станала много нервна,пушела доста цигари,емоционално била срината.Чувствала се неудобно от публикациите в различни медии.Не искала да се среща с никого,станала по-затворена.Била разочарована от ситуацията,защото била отдадена на каузата на *** и постигнала доста резултати,а обвинението сринало авторитета ѝ и накърнило чувството ѝ за чест и достойнство.

От горните показания се установява,че ищцата С. е изпитвала обичайните и закономерни за интелигентен човек в нейната ситуация чувства на притеснения,стрес,емоционален дискомфорт,страх за бъдещето,лична обида,чувство за накърнени авторитет,граден с години,чест и достойнство,като тези негативни натоварващи психиката изживявания са продължили през дълъг период от време на проточилото се 8 години и 8 месеца наказателно производство.Няма данни за сериозни негативни последици върху нейната психика и физическо здраве,но продължителността на фрустриращите преживявания обосновава значителна тежест на настъпилите за нея от незаконното обвинение неимуществени вреди.Сериозен стрес е преживяла същата от временното ѝ оставане без работа през периода септември 2016-май 2017 г. и наложеното ѝ от ситуацията търсене на работа в гр.Варна,адаптирането в нова сфера на трудова заетост,изолирането от обществото,от близки,колеги и познати в гр.Д..Към началото на наказателното производство същата е била на ***-възраст,в която личността вече е изградила положение в обществото /известна била в града според свидетелите като *** и като *** на ***/,високи морален облик и професионална кариера предвид дадената ѝ преди производството висока личностова оценка с избирането ѝ за *** на *** в

града. Възрастта ѝ предполага и по-трудно справяне със стреса и психическото натоварване, породени от наказателното преследване. Според характеристиката на ищцата от 27.12.2013 г., изготвена от І РПУ-Д. /на лист 51 от т.27 от ДП/, С. има завършени ***, работи преди началото на досъдебното производство като *** и *** на *** в гр.Д. и на Движение „***“, ползва се с пълното доверие и уважение на съгражданите си, не е осъждана до момента и няма образувани срещу нея досъдебни производства и дела, не е позната на органите на полицията в гр.Д.. Очевидно се касае за човек с безупречно минало, обществено ангажиран, с авторитет в града. Наказателното производство безспорно е сринало градения през годините авторитет на ищцата като общественик и ***, а за човек на нейната възраст и с нейните професионален път и знания такъв развой на житейския ѝ път определено е бил сломяващ за душевното ѝ равновесие. Стресът и притесненията са били със засилен интензитет поради факта, че като уважаван гражданин на гр.Д. до началото на наказателното производство същата не е имала досег с полицията и правораздавателните органи.

Негативно е било отражението на медийните публикации по случая /така представени извлечения от интернет-публикации на листи 22-33 от делото на ДРС/ върху психиката на ищцата С., която според свидетелите тежко преживявала квалификациите по свой адрес. Публикациите настойчиво свързват обвинението срещу нея с отношения с лица от бившите борчески групировки от 90-те години на миналия век, т.нар. в гр.Д. „***“, и допълнително уронват името ѝ и внушават престъпни характеристики на личността ѝ. Дори и информацията за тези публикации да не е произлиerala директно от Прокуратурата, която изрично да е предоставяла публикуваните данни, отговорността на Прокуратурата за тяхното въздействие върху ищцата се обосновава с факта, че именно повдигането на незаконно обвинение срещу ищцата е провокирало интереса на средствата за масова информация към нея и е съдействало за уронване на авторитета ѝ в обществото.

Посочените настъпили от незаконното обвинение неимуществени вреди подлежат на обезщетяване от ответната Прокуратура, като размерът на обезщетението следва да се определи по справедливост съгласно разпоредбата на чл.52 от ЗЗД. Понятието „справедливост“ не е абстрактно. То е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на

размера на обезщетението. Такива обстоятелства са личността на увредения, данните за предишни осъждания, начина му на живот и обичайната среда; тежестта на престъплението, за което е повдигнато обвинението, продължителността на наказателното производство, наложените мерки на принуда; отражението върху личния, обществен и професионален живот; разгласа и публичност; причиняване на здравословни увреждания /решение №9 от 10.02.2022 г. на ВКС по гр. д. №1692/2021 г., III г. о., ГК/. Съгласно задължителната и трайно установената практика на ВС и ВКС /ППВС №4/1968 г., ТР №3/22.04.2005 г. по т. д. №3/2004 г. на ОСГК, множество решения-напр. решение № 480/23.04.2013 г. по гр. д. № 85/2012 г., IV г. о., решение № 28/06.02.2018 г. по гр. д. № 1639/2017 г., IV г. о., решение № 60/13.04.2018 г. по гр. д. № 2611/2017 г., IV г. о. на ВКС и др./ при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди следва да се вземат под внимание всички обстоятелства, които обуславят тези вреди. На обезщетяване подлежат само неимуществените вреди, които са в пряка причинна връзка с увреждането, и техният размер се определя според вида и характера на упражнената процесуална принуда и тежестта на уврежданията. Задължително се отчита общата продължителност и предмета на наказателното производство, поведението на страните и на техните представители, поведението на останалите субекти в процеса и на компетентните органи, личността на увредения, вкл. дали обвинението е в сферата на професионалната му реализация, както и всички други факти, които имат значение по смисъла на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Съгласно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди трябва да е съобразен с обществен критерий за справедливост, който винаги се основава на конкретни факти и на индивидуалната преценка за стойността, която засегнатите блага са имали за притежателя си. Размерът на обезщетението следва да се определи и според стандарта на живот и общественно-икономическите условия в страната към датата на деликта, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване за пострадалия /решение №12 от 30.04.2020 г. на ВКС по гр. д. №1513/2019 г., III г. о., ГК/.

При определяне размера на дължимото от ответната Прокуратура обезщетение следва да се има предвид, че наказателното производство срещу ищцата е било продължително /8 години и 8 месеца/, т.е. негативното

въздействие върху психиката и житейското ѝ функциониране се е проточило значително във времето;същата е била на ***-в зряла възраст с вече изграден авторитет в обществото,неосъждана до момента и без досег с органите на реда,които факти допълнително са нагнетили интензитета на емоционалните ѝ реакции;производството е касало професионалната ѝ реализация до момента и е възпрепятствало същата /била е отстранена от длъжност при практическа невъзможност въпреки оправдателната присъда впоследствие да възстанови позициите си в обществото,била е принудена да промени професионалното си поприще,да търси работа в друг град;/обвинението е било за тежко умишлено престъпление по смисъла на чл.93 т.7 от НК,за което се предвижда наказание лишаване от свобода от 3 до 10 години според чл.*** от НК,а последното допълнително е засилвало притесненията на ищцата за съдбата ѝ и за изхода от производството.Следва да се отчете,че наказателното производство е преминало през досъдебна и съдебна фаза в три инстанции,в които ищцата е участвала лично и е преживяла унижението да бъде подсъдима.Медийните публикации,представени по делото,сочат,че съдебният процес е бил детайлно следен от обществеността на града и отразяван в медиите,което допълнително е провокирало чувство на унижение и срам у ищцата.Стресът е бил особено засилен поради постановяване на осъдителна присъда във въззивната инстанция,което със сигурност е нагnetило неимоверно притесненията на С. за неблагоприятен изход от наказателното производство.При тези съобразени и от районния съд обстоятелства обезщетение за причинените неимуществени вреди в размер на 25 000 лв е резонно /по около 2 850 лв на година от производството/.Тази сума е съобразена с икономическата конюнктура в страната през периода 2014-2022 г. /предвид нарастващия размер на минималната работна заплата по години от 340 лв през 2014 г. до 710 лв през 2022 г. и респ. нарастващия размер на разходите за съществуване/.Цитираната от Прокуратурата на РБ съдебна практика в допълнението към въззивната жалба относно размер на присъждано обезщетение е неприложима,тъй като касае периоди отпреди процесния,а и казусите не са идентични с настоящия.

Предвид изложеното първоинстанционното решение като правилно и обосновано следва да бъде потвърдено,вкл. в частта,с която на основание чл.78 ал.1 от ГПК във връзка с чл.10 ал.3 от ЗОДОВ ответната Прокуратура е осъдена да заплати на ищцата С. разноски под формата на адвокатско

възнаграждение, платено в първата инстанция, в размер на 2 650 лв.

Във въззивната инстанция разноски са претендирани от въззиваемата Ю. С., която има право на такива и следва да ѝ се присъдят в пълен размер поради цялостно уважаване на иска ѝ на основание чл.78 ал.1 от ГПК във връзка с чл.10 ал.3 от ЗОДОВ. Същата е сторила разноски в размер на 1 000 лв адвокатско възнаграждение, платено в брой според договора за правна защита и съдействие от 27.02.2024 г. /на лист 40 от делото на ДОС/.

Държавната такса за въззивното производство остава за сметка на бюджета на съдебната власт, тъй като въззивникът Прокуратурата на РБ не дължи такса за обжалването по смисъла на ТР №7/16.11.2015 г. по тълк.д. №7/2014 г. на ОСГК на ВКС. Въззиваемата С. също не дължи заплащане на таксата, тъй като искът ѝ е уважен.

Водим от гореизложеното, Д.кият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №396/18.05.2023 г., изменено в частта за разноските с определение №2825/24.11.2023 г., по гр.д. №3249/2022 г. на Д.кия районен съд.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България с адрес гр.София, бул. „Витоша“ №2 да заплати на Ю. Б. С. с ЕГН ***** от гр.Д., *** сторени във въззивното производство съдебно-деловодни разноски в размер на 1 000 лв /хиляда лева/ адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС на РБ при условията на чл.280 ал.1 и 2 от ГПК.

***: _____

Членове:

1. _____

2. _____